

Docència i investigació als Hospitals Municipals.

La principal inversió

Augmentar la qualitat i coordinar docència i investigació dins del Consorci d'Hospitals de Barcelona és la millor inversió de futur per poder millorar l'assistència.

*La fotografia superior és una aula de l'Escola d'Infermeria.
La inferior, és l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM).*

Quan els Hospitals Municipals es van constituir com a Institut Autònom de l'Ajuntament de Barcelona, (IMAS), no només s'heretaven els centres assistencials, sinó que el paquet també incloïa tota una sèrie de recursos docents i d'investigació. Durant els darrers anys, lògicament la reestructuració del sector i la política de gestió s'ha concentrat en l'àrea assistencial, però a poc a poc els responsables polítics i de gestió han anat assumint la importància estratègica d'aquest sector. I aquesta importància no és pas deguda als seus costos, sinó que els recursos docents i d'investigació són clau de la formació continuada dels professionals que treballen a l'empresa, són la principal inversió de cara a la renovació i millora dels seus professionals i constitueixen l'única garantia de progrés pel que fa a la qualitat de l'assistència. Tot i això, no ens ha d'estranyar que la importància estratègica d'aquests recursos no hagi estat degudament valorada, sobretot mentre la iniciació de l'empresa s'ha centrat especialment en els aspectes més de gestió econòmico-administrativa. Avui, però, podem afirmar que existeix una clara voluntat de promocionar i coordinar l'activitat docent i d'investigació, puix que estem entrant en una etapa en la qual no sols s'exigeixen resultats a curt termini, sinó

que hom veu la necessitat de fomentar unes inversions que decididament s'han de fer per i a les persones que treballen i fan possible el dia a dia dels hospitals municipals. Invertir en aquest sentit no vol dir pas anar adquirint nous instrumentals o realitzar més obres —la qual cosa ja es fa i és ben necessària—, sinó que vol dir plantejar-se seriosament coordinar i fomentar un conjunt de tots aquells dispositius de formació i de recerca que el propi fet assistencial permet i demana.

tre sector permetrà la incorporació a ple dret de gent preparada i especialitzada per a funcions abans inexistentes i avui indispensables.

La UDUM es troba també en l'inici d'una nova etapa, marcada per la signatura del nou conveni amb la UAB i per la renovació del seu equip directiu. Ben segur que es farà notar aquesta segona etapa, en la qual afronta el repte del seu creixement, de la seva adaptació a les noves necessitats en el camp de la formació de

Finalment, és molt important ressaltar dos recursos nous i indispensables de l'empresa. En primer lloc, el Programa de Formació Continuada, el qual ara veu tot just el seu naixement, i en conseqüència opinar sobre ell seria encara prematur. Això no obstant, cal emfasitzar que s'estan fent els primers passos i confiem que en un futur es doni la deguda importància a aquests programes i, sobretot, que es destinin sense complexos els recursos necessaris per a aquesta finalitat, fita de la qual encara s'es-

*El doctor
Jordi Camí,
director de l'IMIM
i autor d'aquest
editorial.*

En aquest número de Barcelona Salut es fa un repàs als recursos de docència i d'investigació de què disposa l'IMAS, un repàs obligat i merescut, ja que com es veurà més endavant tots els centres estan transformant-se, consolidant noves etapes i dient clarament que la renovació és tan necessària com inevitable.

Comencem per l'Escola d'Infermeria, que ens pocs anys ha hagut d'afrontar reptes substancials, per exemple la diplomatura o la formació de docents procedents de la pròpia infermeria. Avui es troba amb els problemes propis d'una escola que, com totes, és petita en dimensions però gran en idees i sense el suport d'una política global i concentradora, tan necessària a l'àrea de Barcelona. Això no és obstacle perquè es manifesti una voluntat decidida d'afrontar el doctorat i la política d'especialització, necessitats que ningú no els discutirà. Una altra escola clau és la de la Bonanova. Escola de Formació Professional que ha hagut d'afrontar més d'una incomprensió i menyspreu; el temps els ha donat la raó i avui assistim a una nova reforma del sistema educatiu que reforça indiscutiblement la funció d'escoles com la que ara estem ressaltant. La formació de tècnics en diverses àrees sanitàries és una de les millors inversions que requereix el sistema sanitari. A més, l'escola de la Bonanova ha tingut la peculiaritat de formar tècnics en algunes àrees clarament deficitàries del nostre sistema de salut. La seva potenciació és indispensable, i confiem que, en poc temps, l'adequada transformació dels professionals en determinats segments del nos-

metges, així com de prestigiar més la docència que es fa en els hospitals municipals, en comparació amb la que es fa en altres hospitals de Barcelona concertats amb la UAB. I aquest prestigi no s'aconseguirà ni endurant els exàmens ni preparant robòticament els futurs metges per aprovar l'examen MIR, sinó que s'aconseguirà transformant la docència adaptada a les necessitats del futur, entroncada amb l'assistència primària i seguint fidelment les recomanacions de l'OMS en el seu programa global de Salut per a tots, a l'any 2000.

L'IMIM, com ja és conegut, és el centre que ha tingut oportunitat de madurar amb més rapidesa: ningú no pot afirmar que la recerca científica no sigui possible. Tampoc avui ningú pot negar que existeix un embrió d'investigadors joves a temps complet que reben el testimoni d'una institució històrica de la Ciutat i que, alhora, estan en condicions de competir amb els grups d'investigació tradicionals de Barcelona, així com d'aportar avenços i progressos notables en el coneixement de les ciències de la salut. Als hospitals municipals existeix un model d'ordenació de la recerca i dels seus recursos. Sabem on estem i cap on ens dirigim, encertadament o no, però any rera any els indicadors més elementals ens assenyalen l'abast del progrés, és a dir la producció científica creix, tant en quantitat com en qualitat, i les subvencions d'organismes externs creixen també en nombre i en quantia; en definitiva, la recerca als hospitals municipals ha passat de ser la gran desconeguda a ser un punt de referència.

tà molt lluny. L'altra gran notícia és la constitució d'un Servei d'Estudis, signe de moltes coses: de maduresa, de superació de l'etapa economicista per excel·lència, d'independència tècnica de l'empresa respecte de la política sanitària global. El Servei d'Estudis permetrà que en un futur no gens llunyà es disposi de la informació adequada per prendre decisions que van més enllà d'estalviar uns diners o de fer-los rendir millor; en altres paraules, decisions que afectaran directament la qualitat de l'assistència i la seva projecció en el sector al qual es dirigeix. Saludem amb satisfacció que els dispositius de docència i d'investigació comencin a ser considerats no com un destorb o una raresa, sinó com els instruments estratègics per al progrés de la casa. Tots els centres separadament tenen els seus propis objectius i, a la vegada, els seus reptes. Ben aviat, però, serà necessària la formulació d'una política global que consideri en conjunt la capacitat potencial de les nostres escoles i centres de recerca, la idoneïtat dels seus objectius i la integració adequada en tot el sector sanitari de l'àrea de Barcelona. Ben aviat s'haurà de planificar la seva possible i necessària concentració geogràfica. Ben aviat també s'hauran de revisar i inventariar els recursos econòmics de què disposen, la qual cosa es produirà quasi de forma automàtica si els nostres dirigents no segueixen dubtant que la millor inversió és justament la inversió en formació, docència i investigació. ■

Dr. Jordi Camí
Director de l'IMIM